Pregled Dokumenata| Broj 63/06

Službene novine Federacije BiH, broj 63/06

Na osnovu člana 49. stav 1. Zakona o lovstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 4/06), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

PRAVILNIK

O SADRŽAJU, NAČINU I NOSIOCIMA IZRADE, ODNOSNO ODOBRAVANJA LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE, GODIŠNJEG I PRIVREMENOG PLANA GOSPODARENJA LOVIŠTEM

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se sadržaj, način izrade, nosioci izrade te postupak donošenja odnosno odobravanja lovno- gospodarske osnove, godišnjeg i privremenog plana gospoda- renja sa programom uzgoja divljači i programom zaštite divljači.

Član 2.

Pod izradom iz člana 1. stav 1. ovog Pravilnika podrazumijeva se:

- đivanje vrste divljači koja prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja zavisno o namjeni zemljišta i voda (u daljnjem tekstu: zemljište);

- utvrđivanje lovnoproduktivnih površina po privredno značajnim vrstama divljači;

- utvrđivanje boniteta staništa po privredno značajnim vrstama divljači;

- utvrđivanje broja divljači koja se može uzgajati;

- briga o drugim životinjskim vrstama koje bitno utiču na lovno gospodarenje (u daljnjem tekstu: životinjske vrste).

Član 3.

Pod donošenjem iz člana 1.stav 1. ovog Pravilnika podrazumijeva se povjeravanje izrade lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači te njihove revizije ovlaštenom pravnom ili fizičkom licu te dostava istih Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 4.

Pod odobrenjem iz člana 1. stav 1. ovog Pravilnika podrazumijeva se donošenje upravnoga akta od strane Ministarstva o odobravanju lovnogospodarske osnove ili programa uzgoja divljači odnosno njihove revizije te o davanju saglasnosti na program zaštite divljači.

II. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 5.

U lovnom gospodarenju u smislu ovog Pravilnika, u upotrebi su pojmovi sa sljedećim značenjem:

1. lovna godina - razdoblje od 1. aprila tekuće godine do 31. marta naredne;

2. matični fond (MF) - broj divljači na početku lovne godine;

3. rasplodni fond - broj divljači na početku lovne godine koja je sposobna za rasplod;

4. mladunčad-divljač do kraja prve lovne godine, osim kod medvjeda koji je mladunče i tokom druge lovne godine;

5. pomladak-divljač tokom druge lovne godine, osim kod medvjeda koji je pomladak u trećoj lovnoj godini;

6. privredni kapacitet lovišta (GK)-bonitiranjem utvrđen mogući broj divljači u lovištu (matični fond s prirastom);

7. redovni odstrjel-izlučivanje zdravih i normalno razvijenih grla iz populacije divljači;

8. uzgojni odstrjel-izlučivanje uzgojno manje vrijednih ili nepoželjnih grla iz populacije krupne divljači u sklopu obavljanja redovnog odstrjela u skladu s ciljem gospodarenja populacijom;

9. redukcijski odstrjel-izlučivanje prekobrojnih jedinki iz populacije, koji je veći od propisanoga privrednog kapaciteta;

10. sanitarni odstrjel-izlučivanje bolesnih, ozlijeđenih ili ranjenih jedinki iz populacije divljači;

11. otpad-uklanjane jedinke iz populacije osim lovljenja i hvatanja (uginula divljač ili njezini dijelovi koji su nađeni u lovištu, divljač stradala u prometu i evidentirani krivolov);

12. izlučivanje-podrazumijeva svako uklanjanje pojedine jedinke iz lovišta, odnosno populacije (odstrjel i otpad);

13. prihrana-hrana, voda, sol i mineralna smjesa koja se povremenim izlaganjem daje divljači kao dopuna prirodne hrane i vode kada je u prirodi nema u dovoljnim količinama;

14. prehrana-hrana i voda koja je izložena divljači tokom cijele godine;

15. lovnoproduktivna površina (LPP)-dijelovi lovišta u kojima određena vrsta divljači ima sve prirodne uvjete za obitavanje hranjenje (prehranu) i napajanje, razmnožavanje i sklanjanje;

16. umjetni uzgoj divljači-uzgoj divljači umjetnom ili kontrolisanom metodom uz pomoć tehničkih sredstava;

17. uskočna rampa (uskočnica)-lovnotehnički objekt u ogradi ili na ogradi koji omogućava divljači ulazak u ograđeni prostor;

18. divljačina-meso divljači.

Član 6.

Divljač se, osim prema Zakonu o lovstvu, u smislu ovog Pravilnika razvrstava na:

1. glavne vrste - vrste divljači koje se prema namjeni zemljišta prvenstveno uzgajaju ili se planiraju uzgajati, ili za koje je lovište ustanovljeno, te vrste divljači za koje je određena LPP (LGO-2, PUD-2) i izvršeno bonitiranje;

2. ostale (sporedne) vrste - vrste divljači koje prirodno obitavaju u lovištu ili se unose neposredno pred lov (LGO-7, PUD-8).

Član 7.

Prema načinu migracije, divljač i životinjske vrste razvrstavaju se na:

1. stalne vrste - koje obitavaju u lovištu tokom cijele godine, nalaze hranu i zaklon te se razmnožavaju;

2. sezonske vrste- selice prolaznice - koje prelaze iz lovišta u lovište tokom jedne lovne godine, a zavisno o godišnjem dobu (zimska i ljetna staništa, okomita i vodoravna migracija i sl.);

selice stanarice (gnjezdarice) - koje dolaze u lovište tokom proljeća te se u istom hrane, sklanjaju i razmnožavaju, a u jesen odlaze;

selice zimovalice - koje dolaze u lovište tokom jeseni i zime te se u istom hrane i sklanjanju, a u proljeće odlaze;

3. povremene vrste - koje dolaze u lovište samo poneke godine te se u njima hrane, sklanjaju ili razmnožavaju;

4. prolazne vrste - koje tokom svoje migracije prolaze kroz lovište.

5. Dnevno kretanje divljači i životinjskih vrsta ne smatra se migracijom u smislu ovog Pravilnika.

Član 8.

Prema uvjetima u kojima divljač obitava u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) lovišta se razvrstavaju na:

1. nizinska-ustanovljena u cjelini ili većim dijelom u nizinskom području, a obuhvata sva lovišta do 200 m nadmorske visine u kojima je izrazita kontinentalna klima;

2. brdska-ustanovljena u cjelini na području opisanom pod tačkom 1. ovog člana iznad 200 m nadmorske visine ili većim dijelom u dinarskom području, na nadmorskoj visini do 800 m;

3. gorska-ustanovljena na dinarskom području iznad 800 m nadmorske visine gdje preovladava oštra planinska klima i stalna je prisutnost velikih predatora (vuk, ris, medvjed);

4. mediteranska-ustanovljena u cijelom dijelu mediteranskog područja, gdje preovladava mediteranska klima i reljef.

Pod uvjetima iz stava 1. ovog člana podrazumijevaju se hrana i voda, vegetacija, kvalitet tla, konfiguracija terena, klima, mir u lovištu i opšta prikladnost lovišta.

Član 9.

Matični fond divljači i životinjskih vrsta na zemljištima obavezno se utvrđuje do 31. marta za narednu lovnu godinu, a kod sezonskih vrsta - selica stanarica po dolasku u lovište.

III. LOVNOGOSPODARSKA OSNOVA

Član 10.

Lovno-gospodarska osnova (u daljnjem tekstu: osnova) je planski i dugoročni akt kojim se detaljno uređuje gospodarenje s lovištem, u skladu s mogućnostima staništa te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se u lovištu uzgaja ili se njezino uzgajanje propisuje.

Lovnogospodarska osnova, program uzgoja divljači i program zaštite divljači osim funkcije zaštite i očuvanja biološke i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači, moraju obezbjediti trajno korištenje prava lova te održavanje biološke raznolikosti genofonda divljači i drugih životinjskih vrsta.

Korištenje prava lova ne smije štetiti drugim ekosistemima.

Osnova se donosi za svako lovište kao osnovnu jedinicu za gospodarenje u lovstvu, a koja predstavlja prirodno zaokruženu cjelinu i omogućava normalan ciklus divljači i uspješan razvoj lovstva.

Član 11.

Broj divljači i životinjskih vrsta iz člana 9. ovog Pravilnika, utvrđuje se:

1. krupna divljač-opažanjem, praćenjem i brojanjem tokom cijele lovne godine u lovištu, a iskazuje se brojem grla po spolnoj i dobnoj strukturi;

2. sitna divljač: zečevi, fazani, jarebice i trčke-metodom uzoraka prebrojavanjem na plohama najmanje površine 50 ha čija međusobna udaljenost ne može biti manja od 1000 m, a u slučajevima kada nema mogućnosti postavljanja ploha broj divljači se utvrđuje praćenjem i brojenjem tokom cijele lovne

3. prepelice-prebrojavanjem glasanja u zoru od najmanje tri slušanja na jednom stajalištu najduže tri sedmice po njihovom dolasku u proljeće;

4. divlje patke i crne liske stalnim opažanjem, opažanjem izlazaka na vodenu površinu, na jutarnjem i večernjem preletu ili na hranilištima;

5. ostala sitna divljač i životinjske vrste-opažanjem, praćenjem i brojenjem tokom cijele lovne godine.

6. Broj divljači može se utvrditi i na drugi lovnoj struci priznati način i to:

- tehničkim sredstvima - snimanjem iz zraka, radarima, radioodašiljačima, markiranjem i sl.;

- Lincoln metodom-djelomičnim markiranjem;

- metodom utvrđivanja tragova;

- metodom utvrđivanja izmeta;

- metodom osluškivanja;

- metodom povratnoga računanja-na osnovu višegodišnjih odstrjela pojedine vrste divljači pri čemu se kontroliše i prirast.

Član 12.

Divljač se u pravilu uzgaja u omjeru spolova 1:1.

Izuzetno, od odredbe stava 1. ovog člana može se odstupiti u svrhu:

- bržeg postizanja utvrđenoga privrednog kapaciteta lovišta;

- ostvarivanja većeg odstrjela u svrhu dobivanja većih količina divljačine;

- uzgoja vrhunskih trofeja divljači;

- ostvarivanja propisanoga cilja gospodarenja lovištem;

- smanjivanja šteta od divljači;

- postupnoga smanjivanja broja divljači.

Član 13.

Krupna divljač razvrstava se po spolu u dobne razrede: mladunčad, pomladak, mlada, srednja i zrela (LGO-3).

Sitna divljač razvrstava se po spolu u dobne razrede: mladunčad i odrasla (LGO-4).

Član 14.

Prilikom izrade osnove utvrđuje se lovnoproduktivna površina za svaku vrstu divljači koju se bonitira lovište, u skladu sa Stručnom podlogom za bonitiranje lovišta u Federaciji koja je štampana uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

Član 15.

Bonitiranjem lovišta utvrđuje se najveći mogući broj divljači koji se može uzgajati u lovištu, koji ne remeti prirodne odnose između divljači i zaštićenih životinjskih vrsta, te njihovih prirodnih staništa i privrednih djelatnosti.

Bonitiranje lovišta obavlja se za privredno značajne vrste divljači koje u lovištu od prirode obitavaju odnosno koje se prvenstveno uzgajaju ili koja će se uzgajati, u skladu sa Stručnom podlogom.

Mogući broj divljači za koju ne postoje upute za bonitiranje kao i drugih životinjskih vrsta, utvrđuje se procjenom.

Član 16.

Prirast se obračunava svake lovne godine za svaku vrstu divljači, koja u lovištu obitava, na osnovu Stručne podloge i Plana gospodarenja uzgojnim područjem, a može se mijenjati ovisno o prirodnim i drugim uvjetima iste lovne godine.

Prirast divljači i životinjskih vrsta koje nisu obuhvaćene Stručnom podlogom, obračunava se procjenom.

U slučaju sumnje u ostvarenje obračunatoga prirasta, može se izvršiti kontrolno prebrojavanje pred početak lovne sezone, u skladu s odredbom člana 11. ovog Pravilnika.

Izuzetno od odredbe stavka 3. ovog člana, ostvareni prirast sitne divljači može se utvrditi metodom probnoga odstrjela, a kod zečeva i mjerenjem težine očnih leća ili prema poprečnom presjeku zuba.

Prirast divljači može se utvrditi i metodom povratnoga računanja na osnovu višegodišnjih odstrjela.

Član 17.

Lov stalnih vrsta divljači i sezonskih vrsta iz člana 7. stav 1. ovog Pravilnika, planira se po vrstama u skladu s njihovim brojem, omjerom spolova, razvojem dobnih razreda te utvrđenim ciljevima gospodarenja, a za jelena, divokozu i divlju svinju prema Planu gospodarenja uzgojnim područjem.

Ispuštanje i lov posebno se planira za umjetno uzgojenu i u lovište unesenu sitnu divljač, uz prikaz obavljenog lova i ostvarenog otpada.

Uginula, ranjena ili na drugi način stradala divljač (otpad), uračunava se u ukupno izlučivanje.

Član 18.

Lov sezonskih vrsta divljači, planira se po vrstama u skladu s njihovim brojem, prostornim rasporedom i ostalim elementima stabilnosti populacije (kod krupne divljači) i to:

1. za selice prolaznice-na osnovu broja divljači koja migrira, dužine boravka u drugom lovištu, elemenata gospodarenja, ulaganja u uzgoj i zaštitu te divljači, a na način da se osigura i ne naruši stabilnost populacije divljači koja migrira i uz uvjet da razvoj fonda iste populacije bude razrađen i usklađen sa smjernicama budućega gospodarenja svih lovišta unutar kojih populacija obitava;

2. za selice stanarice (gnjezdarice) - na osnovu uputa iz Stručne podloge, a za ostalu divljač u visini 50% utvrđenoga prirasta uz prihranu i prehranu cijele populacije;

3. za selice zimovalice- na osnovu uputa iz Stručne podloge.

Član 19.

Lov povremenih i prolaznih vrsta planira se na osnovu uputa iz Stručne podloge.

Član 20.

Lovnogospodarski objekti namijenjeni su uzgoju i zaštiti divljači.

Lovnotehnički objekti namijenjeni su lovu i korištenju divljači.

Objekti iz stavova 1. i 2. ovog člana moraju se izgraditi u broju koji osigurava provođenje propisa osnove.

Član 21.

Granice lovišta se obilježavaju na drvenim ili drugim podlogama od prirodnog materijala dimenzija ne manjih od 60 x 40 cm, na kojima je ispisan naziv i namjena lovišta, a kod vlastitih lovišta i vlasnik lovišta.

Drvene podloge postavljaju se na vlastite nosače, na mjestima utvrđenim lovnogospodarskom osnovom odnosno programom uzgoja divljači.

Član 22.

Divljač se uzgaja u otvorenim lovištima prirodnim načinom, u ograđenim lovištima prirodnim i kombinovanim načinom, te u uzgajalištima prirodnim, umjetnim ili kombinovanim načinom.

Član 23.

Mjere zaštite divljači obuhvataju:

- čuvanje lovišta;

- suzbijanje nezakonitoga lova;

- održavanje broja predatora u optimalnom broju;

- smanjivanje broja divljači odnosno predatora koji čine štetu na podnošljiv broj;

- uklanjanje pasa i mačaka skitnica;

- provođenje preventivnih, kurativnih, laboratorijsko- dijagnostičkih i drugih higijensko-zdravstvenih mjera u lovištu radi zdravstvene zaštite divljači i drugih životinjskih vrsta;

- spašavanje divljači od elementarnih nepogoda (snijeg, led, poplava, požar i dr.);

- osiguranje mira u lovištu;

- poduzimanje preventivnih mjera prilikom obavljanja poljoprivrednih i drugih radova ili upotrebe hemijskih i drugih sredstava;

- uređenje i održavanje izvora, zdenaca i pojila te uređenje i održavanje prirodnih prostora gdje se zadržava voda;

- osiguranje uvjeta za opstanak i razmnožavanje ugroženih životinjskih vrsta;

- provođenje mjera propisanih međunarodnim ugovorima o zaštiti migracijskih vrsta.

Član 24.

Osnovom se propisuje cilj lovnoga gospodarenja, koji mora biti u skladu s mogućnostima staništa za divljač koja u lovištu prirodno obitava ili se prvenstveno uzgaja, te koji osigurava uzgoj zdrave i otporne divljači uz očuvanje zaštićenih vrsta.

Prilikom utvrđivanja cilja lovnoga gospodarenja, mora se osigurati postojanost ekosistema uz održavanje prirodnoga genofonda.

Član 25.

U cilju praćenja stanja populacije pojedine vrste divljači, osnovom se može propisati obaveza praćenja težina iste divljači po lovnim godinama.

Težina pojedinoga grla krupne divljači evidentira se nakon odstrjela po dobnoj strukturi, a iskazuje se bez iznutrice, glave i nogu do koljena.

Član 26.

Osnova sadrži:

1. **Uvod** (podaci o korisniku lovišta, naziv i sjedište, registrovana djelatnost te broj i kvalifikacijska struktura zaposlenih);

2. **Podaci o lovištu:**

- osnovni podaci o lovištu: postanak lovišta, površina, geografski položaj, orografske i hidrografske prilike;

3. **opis prirodnih značajki staništa** (klima, tlo i vegetacija, biološke i fizičke karakteristike lovišta);

4. **uvjeti zaštite prirode;**

5. **prikaz vrsta i broja divljači i životinjskih vrsta** (vrste, brojnost i zdravstveno stanje pojedinih vrsta zaštićene i nezaštićene divljači (stanje fonda);

6. **opis tehničke opremljenosti lovišta** (stanje uređenosti i tehničke opremljenosti lovišta).

7. **Gospodarenje s divljači i lovištem**:

- dosadašnje gospodarenje;

- smjernice budućeg gospodarenja s uvjetima i mjerama zaštite prirode;

- lovna kinologija;

8. **lov i korištenje divljači** - programiranje prirasta (dinamika razvoja populacije), mjere za sprečavanje štete na divljači i štete od divljači, obim zaštite i iskorištavanja lovišta, obaveze korisnika lovišta;

9. **stručna i lovočuvarska služba** - upravljanje lovištem, organizacija službi, dinamika uređenja lovišta, izvori prihoda, dinamika ulaganja, registrovanje rezultata lovne osnove (evidencije), postupak u slučaju obnove i revizije osnove;

10. s**umarni prikaz plana i izvršenja plana prihrane i izlučivanja glavnih vrsta divljači** (LGO-8, LGO-9, LGO-10);

11. **potrebna ulaganja u divljač i stanište;**

- očevidnik lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata (LGO-11);

12. **lovna hronika;**

13. **revizija osnove.**

Član 27.

Osnovi se prilažu:

- topografska karta u mjerilu 1: 25 000 ili krupnijem, na kojoj se ucrtavaju granice lovišta, naselja, komunikacije, lovno-uzgojni i lovno-tehnički objekti;

- akt o ustanovljenju lovišta;

- ugovor o koncesiji, zakupu prava lova, odnosno povjeravanju izvršavanja prava lova;

- program razvoja lovnoga gospodarstva iz javnoga konkursa za davanje koncesije prava lova;

- evidencija trofeja divljači (ETD);

- ugovor o međusobnim pravima i obavezama između korisnika lovišta i kantonalnih šumskogospodarskih društava ako se na području lovišta nalaze šume i šumska zemljišta u vlasništvu Federacije (kantona);

- zapisnik stručne komisije za pregled osnove;

- akt o odobrenju osnove;

- uz reviziju osnove prilaže se revidirana osnova, a uz obnovljenu osnovu istekla osnova;

- mjere i uvjeti zaštite prirode izdati od tijela nadležnog za zaštitu prirode, odnosno prethodna saglasnost ako se lovište nalazi na zaštićenim dijelovima prirode.

Član 28.

Uvod sadrži osnovne napomene, a napose vrijeme trajanja osnove, naziv pravnog ili fizičkog lica koje je osnovu izradilo, osnovne podatke o korisniku lovišta, odnosno izvršiocu prava lova te popis korištene literature i uputa.

Član 29.

Osnovni podaci o lovištu, obuhvataju podatke iz akta o ustanovljenju lovišta, s obaveznim prikazom opisa granice, ukupne površine razrađene po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom, te namjene lovišta.

Član 30.

Opis prirodnih značajki staništa daje prikaz:

- orografskih, hidrografskih i klimatskih prilika;

- edafskih čimbenika;

- biljnih i drugih zajednica;

- infrastrukture;

- antropogenih uticaja i sl.

Član 31.

Uvjeti zaštite prirode se razrađuju prema aktu koje je izdalo tijelo nadležno za zaštitu prirode.

Član 32.

Prikaz vrsta i broja divljači i životinjskih vrsta, iskazuje se utvrđivanjem ili procjenom zatečenoga stanja.

Član 33.

Opis tehničke opremljenosti lovišta, daje prikaz zatečenog stanja uređenosti lovišta te broja i upotrebljivosti svih objekata koji su značajni za lovno gospodarenje.

Lovnotehnički i lovnogospodarski objekti ne smiju se planirati, niti postavljati u pojasu od 100 m od granice lovišta, osim lovnogospodarskih objekata za sitnu divljač, ukoliko je granica lovišta vodena površina.

Član 34.

Dosadašnje gospodarenje, odnosi se na površine zemljišta na kojima je lovište ustanovljeno, a obuhvata razdoblje od najmanje 10 godina za koje se iskazuju rezultati na uzgoju, zaštiti, lovu i korištenju divljači, štete od divljači te izvršeni radovi na uređenju staništa i briga o ostalim životinjskim vrstama koje bitno utiču na lovno gospodarenje.

Član 35.

Smjernice budućeg gospodarenja za glavne vrste divljači (LGO-2), propisuju se za svaku vrstu divljači posebno, a utvrđuju kako slijedi:

- cilj lovnog gospodarenja, koji mora biti u skladu s namjenom lovišta, mjerama i uvjetima zaštite prirode, a utvrđuje metodu (način) uzgoja, omjer spolova, privrednu starost i dobnu strukturu;

- bonitetni razred, lovnoproduktivne površine, broj divljači na 100 ha LPP-a, matični fond, koeficijent prirasta, prirast i privredni kapacitet lovišta;

- brojnost divljači;

- razvoj fonda divljači za svaku lovnu godinu po spolnoj i dobnoj strukturi, s planiranim prirastom i lovom (odstrjel, hvatanje žive divljači, lov zamkama i klopkama i dr., LGO-3 i LGO-4);

- potrebnu prihranu i prehranu divljači za svaku lovnu godinu (LGO-5);

- mjere uređivanja lovišta za svaku lovnu godinu (LGO-6);

- mjere zaštite divljači;

- mjere očuvanja i poboljšanja staništa, sprječavanja šteta od divljači te usklađenja odnosa sa šumarstvom, poljoprivredom i dr.;

- način lova i upotreba lovačkoga oružja i naboja;

- briga o životinjskim vrstama na koje dotična vrsta može imati štetan uticaj.

- Za ograđene dijelove otvorenog lovišta namijenjene intenzivnom uzgajanju divljači, smjernice budućega gospodarenja iskazuju se posebno (primjenjuju se obrasci LGO-2, LGO-3, LGO-4, LGO-5 i LGO-6 s naznakom za ograđeni dio lovišta).

- Ograđeni dijelovi otvorenog lovišta koji služe samo za lov divljači ne prikazuju se kao posebni dio.

- Smjernice budućeg gospodarenja trebaju biti usklađene s Nacionalnim planom gospodarenja smeđim medvje- dom i Planom gospodarenja uzgojnim područjem.

Član 36.

Lovna kinologija, u skladu s posebnim propisom, utvrđuje broj i pasmine lovačkih pasa, koji moraju biti osigurani za lov pojedinih vrsta divljači.

Član 37.

Lov i korištenje divljači, u skladu s posebnim propisom, utvrđuje načine lovljenja i upotrebu lovačkog oružja i naboja.

Lov zamkama i klopkama može se planirati sukladno članku 59. Zakona o lovstvu, pod uvjetom da se predvide i površine na kojima će se isti obavljati te da se propiše i utvrdi vrsta, broj i način korištenja klopki odnosno zamki, kao i obvezna osposobljenost za njihovo korištenje.

Član 38.

Osnova, u skladu s posebnim propisom, utvrđuje potrebnu stručnu službu za provođenje i način organizacije lovočuvarske službe.

Član 39.

Plan ulaganja u divljač i stanište mora osigurati provođenje, prikazuje se tabelarno u naturalnim iznosima, a njihovu finansijsku vrijednost iskazuje korisnik lovišta, odnosno izvršioc prava lova, na kraju perioda važenja osnove.

Prihodi se planiraju iz naknada za usluge koje lovište pruža i naknada za odstrel, meso, dijelove divljači te naknade za ostale vidove korištenja lovišta.

Rashodi lovišta obuhvataju izdatke za osobne i materijalne troškove neophodne za realizaciju plana.

Član 40.

Provođenje propisa osnove evidentira se po lovnim godinama, a prikazuju se po isteku vremenskoga perioda u kojem je obavezno njegovo provođenje.

Član 41.

Lovna hronika za svaku lovnu godinu, evidentira hronološkim redom sva zbivanja u lovištu koja bitno utiču na lovno gospodarenje, a naročito:

- štetan uticaj važnijih elementarnih nepogoda;

- ostvareni prirast pojedine vrste divljači;

- stanje biljnih zajednica i životinjskih vrsta;

- dolazak i odlazak sezonskih vrsta;

- aktivnosti stručne i lovočuvarske službe;

- štete od divljači te štete na divljači i lovištu;

- opažanja i nalaze strogo zaštićenih divljih svojti koje utiču na lovno gospodarenje - pokusi za naučna istraživanja;

- antropogeni uticaji;

- sva zbivanja koja mogu uvjetovati reviziju osnove.

Član 42.

Revizija osnove obavlja se:

- ako se ukupna površina lovišta ili lovnoproduktivna površina utvrđena osnovom za bilo koju vrstu divljači, promijeni za više od 20%;

- ako se matični fond divljači ne može postići prema osnovi i odredbama člana 43. ovog Pravilnika;

- ako se izgradnjom objekata i infrastrukture ili sličnim radovima bitno naruši biološka cjelina lovišta ili ako se iz bilo kojih razloga izmijeni bonitetni razred za bilo koju vrstu divljači;

- ako se pojavi ili unese nova vrsta divljači;

- u svrhu usklađivanja osnove s odredbama ovog Pravilnika.

Član 43.

Od smjernica budućeg gospodarenja u toku jedne lovne godine, ostvareno izlučivanje ne smije odstupati od planiranog više od 25% kod krupne divljači, osim kod divlje svinje gdje odstupanje može biti do 30%, te najviše do 35% kod sitne divljači.

Matični fond kod krupne divljači ne smije odstupati više od 15% od planiranoga, a kod sitne divljači više od 25% od planiranoga tokom tri uzastopne lovne godine.

Planirani lov iz člana 18. stavovi 2. i 3. i člana 19. ovog Pravilnika nije obavezan.

U provođenju i ostalih smjernica budućeg gospodarenja dozvoljena su odstupanja pod uvjetom, da nema štetnih posljedica te da lovoovlaštenik, odnosno izvršioc prava lova utvrdi i evidentira njihovu opravdanost.

Član 44.

Obrasci LGO- 1 do LGO-11 sastavni su dio osnove, štampani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

IV. PROGRAM UZGOJA DIVLJAČI

Član 45.

Program uzgoja divljači (u daljnjem tekstu: program) je planski akt kojim se detaljno uređuje uzgoj divljači u uzgajalištu divljači za vrijeme od 10 lovnih godina.

Član 46.

Program sadrži:

1. Uvod;

2. Namjenu uzgajališta te cilj gospodarenja s divljači;

3. Podaci o uzgajalištu:

- osnovni podaci o uzgajalištu;

- prirodne značajke s prikazom vrsta i broja divljači;

- uvjeti zaštite prirode;

- prikaz tehničke opremljenosti uzgajališta.

4. Gospodarenje uzgajalištem:

- dosadašnje gospodarenje;

- podizanje ili obnova ograda s dinamikom razvoja fonda odnosno ispuštanja divljači;

- tehnologija uzgoja i korištenja divljači, usklađenje s uvjetima zaštite prirode;

- prehrana divljači;

- tehničko uređenje i prateći objekti;

- zaštita divljači;

- mjere za sprječavanje šteta od divljači;

- stručna i lovočuvarska služba;

- lov i korištenje divljači.

5. Ulaganja u uzgajalište:

- ulaganja u divljač;

- ulaganja u zemljište;

- ulaganja u tehničko uređenje i prateće objekte;

- sumarni prikaz plana i izvršenja prihrane, prehrane i izlučivanja glavnih vrsta divljači, (PUD-9, PUD-10, PUD-11);

- očevidnik lovnotehničkih i lovnogospodarskih objekata (PUD-12);

6. Lovna hronika.

Član 47.

Prilozi programu identični su prilozima iz člana 27. ovog Pravilnika.

Osim priloga iz stava 1. ovog člana, programu se prilaže i karta uzgajališta u mjerilu 1:10 000 ili krupnijem, s prikazom površina prema namjeni te namjenskim objektima.

Član 48.

Prilikom izrade programa moraju se odgovarajuće primijeniti odredbe ovoga pravilnika koje se odnose na program.

Član 49.

Program utvrđuje podizanje ili obnovu neophodnih ograda i pregrada te dinamiku njihove izgradnje, kao i dinamiku razvoja fonda odnosno ispuštanja pojedine divljači u iste prostore.

U vanjskoj ogradi uzgajališta divljači nije dozvoljena izgradnja uskočnih rampi (uskočnica) osim uz suglasnost korisnika lovišta odnosno izvršioca prava lova u lovištu uz čiju granicu se gradi uskočna rampa.

Član 50.

Program utvrđuje tehnologiju uzgoja i korištenja divljači s obaveznim prikazom:

- omjera spolova prema potrebi;

- načina uzgoja uz prikaz predviđenoga prirasta;

- namjene uzgajane divljači;

- broja divljači koja se mora uzgajati po lovnim godinama;

- načina korištenja divljači.

Član 51.

Program propisuje prehranu divljači tokom cijele godine, koja divljači osigurava dovoljne količine hrane i vode izlaganjem u objektima, te uređenjem zemljišta za proizvodnju hrane i zadržavanje vode.

Član 52.

Program propisuje zaštitu divljači koja, osim mjera iz člana 23. ovog Pravilnika, za glavne vrste divljači obuhvata:

- trajni nadzor i praćenje zdravstvenog stanja;

- provođenje propisanih dijagnostičkih, imunoprofilaktičkih i ostalih veterinarsko-sanitarnih mjera.

Član 53.

Programom se, osim obaveznih mjera zaštite kultura od šteta koju čini divljač, moraju predvidjeti i dodatne mjere, a naročito:

- stalno praćenje stanja staništa radi uočavanja nastanka šteta i njezinih uzroka;

- mjere zaštite šuma i poljoprivrednih kultura.

Član 54.

Program se revidira kada se trajnije i značajnije izmjene uvjeti i okolnosti na kojima je zasnovan program.

Član 55.

U provođenju programa dozvoljena su odstupanja pod uvjetom da vlasnik zemljišta utvrdi i evidentira njihovu opravdanost.

Član 56.

Obrasci PUD-1 do PUD-12 sastavni su dio programa, štampani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

V. PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI

Član 57.

Program zaštite divljači (u daljnjem tekstu: program zaštite) je planski akt za razdoblje od 10 godina koji osigurava zaštitu divljači na posebnim površinama (u

daljnjem tekstu: površine izvan lovišta), a donosi ga pravno ili fizičko lice koje koristi zemljište ili upravlja zemljištem na vrijeme od 10 godina, osim u nacionalnim parkovima gdje je to regulisano Prostornim planom, Pravilnikom o unutrašnjem redu i Planom upravljanja.

Član 58.

Program zaštite sadrži:

- akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta;

- osnovne podatke o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom;

- procjenu brojnoga stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi;

- uvjeti zaštite prirode;

- mjere zaštite divljači;

- mjere za sprječavanje šteta od divljači;

- brigu o drugim životinjskim vrstama;

- prikaz potrebnih finansijskih sredstava za provođenje programa zaštite;

- hroniku zaštite divljači.

Član 59.

Mjere zaštite divljači obuhvataju:

- zabranu lova divljači osim izuzetaka propisanih Zakonom o lovstvu i ovim Pravilnikom;

- provođenje preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko-zdravstvenih mjera radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke;

- spašavanje divljači od elementarnih nepogoda;

- poduzimanje preventivnih mjera kod izvođenja poljoprivrednih i drugih radova;

- pravilan izbor i primjenu zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj i šumarskoj proizvodnji;

- suzbijanje nezakonitoga lova.

Član 60.

Mjere za sprječavanje šteta od divljači obuhvataju:

- edukaciju i suradnju s vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta;

- nabavljanje hemijskih, bioloških i biotehničkih zaštitnih sredstava te njihovu besplatnu raspodjelu vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta na njihov zahtjev;

- zaštitu usjeva i nasada izgonom divljači te upotrebom zaštitnih sredstava i plašila, koju su dužni provoditi vlasnici i korisnici površina izvan lovišta o vlastitom trošku;

- uklanjanje poljoprivrednih usjeva do agrotehničkog roka;

- smanjivanje broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do privredno nedopustivih šteta.

Član 61.

Na površinama izvan lovišta divljač je dopušteno loviti:

1. ranjenu ili bolesnu tokom cijele godine, uz obavezu prijave nadležnom uredu i predočenje uvjerenja nadležne veterinarske službe da je odstrijeljena divljač bila ranjena ili bolesna;

2. u slučaju proglašenja zarazne bolesti ili ako postoji mogućnost njene pojave u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti životinja;

3. za potrebe naučno-istraživačkih i naučno-nastavnih ustanova u skladu s odgovarajućim programom;

4. u slučajevima iz člana 60. stav 1. alineje 5. ovog Pravilnika.

Član 62.

Lov divljači iz člana 61. ovog Pravilnika obavlja se u skladu s odredbama Zakona o lovstvu.

Obavljeni lov iz stava 1. ovog člana, evidentira se po lovnim godinama.

Odstrijeljena divljač pripada pravnom ili fizičkom licu koje koristi zemljište ili upravlja zemljištem izvan lovišta.

Član 63.

Briga o životinjskim vrstama obuhvata mjere koje osiguravaju njihovo obitavanje.

Član 64.

Revizija programa zaštite izrađuje se kada se trajnije i značajnije izmijene uvjeti i okolnosti na kojima se temelji program zaštite.

Član 65.

U provođenju programa zaštite dozvoljena su odstupanja, pod uvjetom da nema štetnih posljedica te da pravno ili fizičko lice koje koristi zemljište ili upravlja zemljištem utvrdi i evidentira njihovu opravdanost.

Član 66.

Obrasci PZD-1 do PZD-4 sastavni su dio programa zaštite, štampani su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67.

Osnove, programi i programi zaštite doneseni u skladu s propisima koji su vrijedili do donošenja ovog Pravilnika, provode se dok se ne steknu uvjeti za njihovu reviziju prema odredbama ovog Pravilnika, a najduže za jednu godinu od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

U postupku prve revizije, a najkasnije do isteka roka iz stava 1. ovog člana, obavezno je usklađivanje osnova, programa i programa zaštite s odredbama ovog Pravilnika.

Član 68.

Ako su osnova, program ili program zaštite istekli, a nisu doneseni novi, korištenje prava lova se osnovi na propisu postojeće osnove odnosno programa prema zadnjoj godini gospodarenja, najduže za jednu lovnu godinu, uz obavezno utvrđivanje brojnog stanja divljači i planiranja na osnovu istog.

Planiranje pokazatelja iz stava 1. ovog člana i njihovo provođenje sastavni su dio nove osnove, programa ili programa zaštite.

Član 69.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se i na sadržaj godišnjeg i privremenog plana gospodarenja lovištem.

Godišnji plan gospodarenja lovištem se radi za lovnu godinu, koja počinje 1. aprila tekuće godine i traje do 31.marta naredne godine i zasniva se na odredbama osnove i podacima proljetnog prebrojavanja divljači.

Privremeni godišnji plan gospodarenja lovištem zasniva se na podacima utvrđenog proljetnog brojnog stanja divljači, pri čemu izostaju podaci i odredbe lovne osnove zbog čega je privremenog karaktera.

Član 70.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-02-373/06

septembar 2006. godine
Sarajevo

Ministar
Marinko Božić, s. r.

LGO – 1

ISKAZ POVRŠINA				
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	HA
1	2	3	4	5
ZEMLJIŠTE UNUTAR LOVIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		LIVADE	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		OSTALO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
	UKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
	UKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			ΣΣ	
VODE UNUTAR LOVIŠTA	TEKUĆICE	PRIRODNE	RIJEKE	
			POTOCI	
			Σ	
		UMJETNE	KANALI i dr.	
			ΣΣ	
	STAJAĆICE	PRIRODNE	JEZERA	
			MOČVARE I BARE	
			OSTALO	
			Σ	
			AKUMULACIJE	

LGO – 2

SMJERNICE BUDUĆEG GOSPODARENJA	
VRSTA DIVLJAČI	
NAMJENA LOVIŠTA	
CILJ LOVNOG GOSPODARENJA	
METODE (NAČIN) UZGOJA	
OMJER SPOLOVA (m: ž)	
GOSPODARSKA STAROST (samo za krupnu divljač)	
DOBNA STRUKTURA (samo za krupnu divljač)	
LOVNOPRODUKTIVNA POVRŠINA (LPP)	
BONITETNI RAZRED	
BROJ DIVLJAČI NA LOVNOJ JEDINICI (100 ha)	
MATIČNI FOND (MF)	
KOEFICIJENT PRIRASTA	
PRIRAST (P)	
GOSPODARSKI KAPACITET (GK=MF + P)	

LGO – 3

RAZVOJ FONDA .....
(glavna vrsta krupne divljači)

FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUNČAD		PODMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
				grla												
1		2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND		PLANIRANI														
ISPUŠTANJE DIVLJAČI		OSTVARENI														
		PLANIRANO														
RASPLODNI FOND		OSTVARENO														
		PLANIRANI														
PRIRAST		OSTVARENI														
		PLANIRANI														
FOND PRED LOV		OSTVARENI														
		PLANIRANI														
LOV	PLANIRANI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (prema osnovi)													
			LOV (prema stvarnom stanju)													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV													
			OTPAD													
	OSTVARENI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV													
			OTPAD													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV													
			OTPAD													
		Σ														
		% IZVRŠENJA														
		OBRAZLOŽENJE														

LGO – 4

RAZVOJ FONDA .....
(glavna vrsta sitne divljači)

FONDOVI				DOBNA STRUKTURA				Σ		ΣΣ
				MLADUNČAD		ODRASLA				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	
				grla/kljunova						
1		2		3	4	5	6	7	8	9
MATIČNI FOND		PLANIRANI								
ISPUŠTANJE DIVLJAČI		OSTVARENI								
		PLANIRANO								
RASPLODNI fond		OSTVARENO								
		PLANIRANI								
PRIRAST		OSTVARENI								
		PLANIRANI								
FOND PRED LOV		OSTVARENI								
		PLANIRANI								
LOV	PLANIRANI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (prema osnovi)							
			LOV (prema stvarnom stanju)							
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV							
			OTPAD							
	OSTVARENI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV							
			OTPAD							
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV							
			OTPAD							
		Σ								

LGO – 5

PRIHRANA I PREHRANA DIVLJAČI													
LOVNA GODINA	PRIHRANA (kg)						PREHRANA (ha)						NAPOMENA
	VRSTA HRANE	PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			VRSTA NASADA	PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			
				+ –	%	OBRAZLOŽENJE				+ –	%	OBRAZLOŽENJE	
1	2	3	4	5		6	7	8	9	10		11	12
1. 04. ... / 31. 03...													

LGO – 6

MJERE UREĐIVANJA LOVIŠTA													
LOVNA GODINA	LOVNOGOSPODARSKI I LOVNOTEHNIČKI OBJEKTI												NAPOMENA
	VRSTA OBJEKTA	JEDINICA MJERE	IZGRADNJA					ODRŽAVANJE					
			PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			
					+ –	%	OBRAZLOŽENJE			+ –	%	OBRAZLOŽENJE	
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10		11	12
1. 04. ... / 31. 03...													

LGO – 7a

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA .....
(sporedna vrsta krupne divljači)

LOVNA GODINA		PROLJETNO BROJNO STANJE	PRIRAST	IZLUČIVANJE										Σ		ΣΣ
				MLADUN-ČAD		POMLA-DAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla														
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															
1. 04.../ 31. 03...	PLAN.															
	OSTV.															

LGO – 7b

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA .....
(sporedna vrsta sitne divljači)

LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFICIJENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČIVANJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OTPAD	∑	
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE -GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE -GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE -GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE -GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE -GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA PRIHRANE

LGO – 8

LOVNA GODINA		VRSTA HRANE							
		ZRNATA	VOLUMI-NOZNA	SOČNA	SILAŽA	KONCENTRAT	SOL, MINERALNI DODACI	MESO	Σ
		kg							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .... 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA IZLUČIVANJA

LGO- 9

.....
(glavna vrsta krupne divljači)

LOVNA GODINA			DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
			MLADUNČAD		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
			M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
			grla												
1			2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
	PLANIRANO														

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA IZLUČIVANJA

LGO – 10

.....(glavna vrsta sitne divljači)									
LOVNA GODINA			DOBNA STRUKTURA				Σ		ΣΣ
			MLADUNČAD		ODRASLA				
			M	Ž	M	Ž	M	Ž	
			grla/kljunova						
1			2	3	4	5	6	7	8
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../	PLANIRANO								
		ODSTRJEL							

PUD – 1

ISKAZ POVRŠINA				
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	HA
1	2	3	4	5
ZEMLJIŠTE UNUTAR UZGAJALIŠTA	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		LIVADE	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		OSTALO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
	UKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
	UKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
VODE UNUTAR UZGAJALIŠTA	TEKUĆICE	PRIRODNE	RIJEKE	
			POTOCI	
			Σ	
		UMJETNE	KANALI i dr.	
			ΣΣ	
	STAJAĆICE	PRIRODNE	JEZERA	
			MOČVARE I BARE	
			OSTALO	
			Σ	
			AKUMULACIJE	
			RETENCIJE	

PUD – 2

SMJERNICE BUDUĆEG GOSPODARENJA	
VRSTA DIVLJAČI	
NAMJENA UZGAJALIŠTA	
CILJ LOVNOG GOSPODARENJA	
TEHNOLOGIJA UZGOJA	
OMJER SPOLOVA (m: ♀)	
PRIVREDNA STAROST (samo za krupnu divljač)	
DOBNA STRUKTURA (samo za krupnu divljač)	
LOVNOPRODUKTIVNA POVRŠINA (LPP)	
BONITETNI RAZRED	
BROJ DIVLJAČI NA LOVNOJ JEDINICI (100 ha)	
MATIČNI FOND (MF)	
KOEFICIJENT PRIRASTA (P)	
PRIRAST	
PRIVREDNI KAPACITET (GK =MF + P)	

Lovna godina (razdoblje): 1. aprila …….. g. – 31. marta …….. g.

PUD – 3

DINAMIKA RAZVOJA FONDA I ISPUŠTANJA
..... (glavna vrsta krupne divljači)

FONDOVI				DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
				MLADUN-ČAD		POMLA-DAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
				grla												
1		2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
MATIČNI FOND		PLANIRANI														
ISPUŠTANJE DIVLJAČI		OSTVARENI														
		PLANIRANO														
RASPLODNI fond		OSTVARENO														
		PLANIRANI														
PRIRAST		OSTVARENI														
		PLANIRANI														
FOND PRED LOV		OSTVARENI														
		PLANIRANI														
LOV	PLANIRANI	OSTVARENI PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (prema osnovi)													
			LOV (prema stvarnom stanju)													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV													
			OTPAD													
	OSTVARENI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV													
			OTPAD													
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV													
			OTPAD													
		Σ														
		% IZVRŠENJA														
		OBRAZLOŽENJE														
FOND NAKON LOVA (FOND PRIJELAZA)		PLANIRANI														
		OSTVARENI														
PRIJELAZ		PLANIRANI														

PUD – 4

DINAMIKA RAZVOJA FONDA I ISPUŠTANJA
.....
divljači) (glavna vrsta sitne

FONDOVI				DOBNA STRUKTURA				Σ		ΣΣ
				MLADUNČAD		ODRASLA				
				M	Ž	M	Ž	M	Ž	
				grla/kljunova						
1		2		3	4	5	6	7	8	9
MATIČNI FOND		PLANIRANI								
		OSTVARENI								
RASPLODNI FOND		PLANIRANI								
		OSTVARENI								
PRIRAST		PLANIRANI								
		OSTVARENI								
ISPUŠTANJE DIVLJAČI		PLANIRANO								
		OSTVARENO								
FOND PRED LOV		PLANIRANI								
		OSTVARENI								
LOV	PLANIRANI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV (prema osnovi)							
			LOV (prema stvarnom stanju)							
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV							
			OTPAD							
	OSTVARENI	PRIRODNO UZGOJENA DIVLJAČ	LOV							
			OTPAD							
		ISPUŠTENA DIVLJAČ	LOV							
			OTPAD							
		Σ								
		% IZVRŠENJA								

PUD – 5

PREHRANA DIVLJAČI													
LOVNA GODINA	IZLAGANJE HRANE (kg)						PROIZVODNJA HRANE (ha)						NAPOMENA
	VRSTA HRANE	PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			VRSTA NASADA	PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			
				+ –	%	OBRAZLOŽENJE				+ –	%	OBRAZLOŽENJE	
1	2	3	4	5		6	7	8	9	10		11	12
1. 04. .../ 31. 03...													

PUD – 6

TEHNIČKO UREĐENJE I PRATEĆI OBJEKTI													
LOVNA GODINA	LOVNOGOSPODARSKI I LOVNOTEHNIČKI OBJEKTI												NAPOMENA
	VRSTA OBJEKTA	JEDINICA MJERE	IZGRADNJA					ODRŽAVANJE					
			PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			PLANIRANO	OSTVARENO	ODSTUPANJA			
					+ –	%	OBRAZLOŽENJE			+ –	%	OBRAZLOŽENJE	
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10		11	12
1. 04. .../ 31. 03...													

PUD – 7

ZAŠTITA DIVLJAČI

PUD – 8

SMJERNICE GOSPODARENJA ZA .....
(sporedna vrsta sitne divljači)

LOVNA GODINA			PROLJETNO BROJNO STANJE	KOEFICIJENT PRIRASTA	PRIRAST	IZLUČIVANJE			IZVRŠENJE %
						ODSTRJEL	OTPAD	Σ	
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
	OSTVARENO	STALNE -GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							
1. 04. .../	PLANIRANO	STALNE – GNJEZDARICE							
		PROLAZNICE							

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA PRIHRANE

PUD – 9

LOVNA GODINA		VRSTA HRANE							
		ZRNATA	VOLUMINOZNA	SOČNA	SILAŽA	KONCENTRAT	SOL I MINE-RALNI DODACI	MESNO	∑
		kg							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO								

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA IZLUČIVANJA

PUD – 10

…… (glavna vrsta krupne divljači)															
LOVNA GODINA			DOBNA STRUKTURA										Σ		ΣΣ
			MLADUNČAD		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
			M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
			grla												
1			2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													
		Σ													
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO														
	OSTVARENO	ODSTRJEL													
		OTPAD													

SUMARNI PRIKAZ PLANA I IZVRŠENJA PLANA IZLUČIVANJA

PUD – 11

..... (glavna vrsta sitne divljači)									
LOVNA GODINA			DOBNA STRUKTURA				Σ		ΣΣ
			MLADUNČAD		ODRASLA				
			M	Ž	M	Ž	M	Ž	
			grla/kljunova						
1			2	3	4	5	6	7	8
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							
		Σ							
1. 04. .../ 31. 03...	PLANIRANO								
	OSTVARENO	ODSTRJEL							
		OTPAD							

PUD – 12

OČEVIDNIK LOVNOGOSPODARSKIH I LOVNOTEHNIČKIH OBJEKATA								
VRSTA OBJEKTA	REDNI BROJ OBJEKTA	LOKACIJA	GODINA IZGRADNJE	GODINA ODRŽAVANJA	VRIJEDNOST	PREMJEŠTANJE OBJEKTA		
						GODINA	LOKACIJA	NOVI BROJ
1	2	3	4	5	6	7	8	9

PZD – 1

STRUKTURA POVRŠINA				
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	HA
1	2	3	4	5
KULTURE	ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	OBRASLO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
	UKUPNO ŠUMSKO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		LIVADE	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
		OSTALO	DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
			Σ	
	UKUPNO POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
	UKUPNO ŠUMSKO I POLJOPRIVREDNO		DRŽAVNO	
			PRIVATNO	
JAVNE POVRŠINE	PROMETNICE			
	DRUGE JAVNE POVRŠINE			
			Σ	

PZD – 2

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI												
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. 04. ……/ 31. 03. ……												
1. 04. ……/ 31. 03. ……												
1. 04. ……/ 31. 03. ……												
1. 04. ……/ 31. 03. ……												
1. 04. ……/ 31. 03. ……												
1. 04. ……/ 31. 03. ……												
1. 04. ……/ 31. 03. ……												

PZD – 3

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
1. 04. ……/ 31. 03. ……						

PZD – 4

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 04. ……/ 31. 03. ……							

STRUČNE PODLOGE
ZA BONITIRANJE I UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA U LOVIŠTIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. UVOD

Stručne podloge za utvrđivanje lovnoproduktivnih površina (u daljem tekstu: LPP) i bonitetnih razreda (u daljem tekstu: bonitet) u lovištima Federacije predstavljaju polazne osnove za određivanje okvira gospodarenja gospodarski značajnim vrstama divljači.

Ujednačavanje kriterija kod određivanja LPP-a i boniteta prvi je korak u usklađivanju smjernica gospodarenja lovištima i divljači u određenom cjelovitom prostoru, identičnih ili sličnih stanišnih uslova u kojima obitava divljač, a kojom se gospodari u lovištima i na prirodan način.

Iako dugogodišnja praksa lovnog gospodarenja predstavlja osnovu za okvire ove Stručne podloge, za njihovo oblikovanje i sadržaj korištena je sva dosadašnje naša i strana literatura koja obrađuje ovu tematiku.

Od strane literature korištena je literatura zemalja koja imaju dugogodišnja iskustva i sličan pristup gospodarenju lovištima i divljači, poput Mađarske, Češke, Slovačke, Hrvatske i Poljske.

S obzirom na veliku raznolikost stanišnih uslova u Federaciji, nužno je podijeliti prostor na nekoliko zona, odnosno tipova lovišta.

Razvrstavanje lovišta po tipovima uslovljeno je razlikama u nadmorskoj visini, reljefu, klimi i vegetaciji, te su stoga lovišta podijeljena na:

- nizinska do 200 mnv,
- brdska 200 – 800 mnv,
- gorska < 800 mnv,
- mediteranska (uključuju eumediteransku i submediteransku zonu),
- (napomena: s obzirom na vrlo malu zastupljenost visokog gorja s obilježjima planina, u kontekstu lovišta zadržan je naziv gorsko lovište).
- Unutar ovih podjela potrebno je, posebno kod utvrđivanja boniteta i kapaciteta lovišta, uzeti u obzir još neke dodatne ali vrlo značajne čimbenike koji imaju znatan uticaj na divljač i lovno gospodarenje, pa se nizinski tip lovišta dijeli na:
- lovišta bez poplava (poplavljeni dio ne prelazi 40 % površine) lovišta pod uticajem poplava (lovišta u retencijama i lovišta u kojima su poplavljene površine zastupljene sa više od 40 %).
- U brdskim, gorskim i mediteranskim lovištima treba razlikovati lovišta odnosno područja u kojima obitavaju krupni predatori (vuk, ris, medvjed) od lovišta u kojima ih nema. U područjima gdje obitavaju krupni predatori znatno je smanjen prirast divljači zbog njihovog uticaja, odnosno povećan je otpad tokom čitave godine.

Stoga se ovom Stručnom podlogom želi uskladiti broj divljači i predatora, dakle odrediti optimalni broj predatora na određenom prostoru kako bi osigurali potrajnost gospodarenja s divljači, ali i opstanak predatora u optimalnom broju i strukturi.

6. Ograđeno lovište–lovište najmanje površine od 1.000 ha, ograđeno prirodnim (široki vodotoci, velike vodene površine, more i sl.) ili umjetnim (ograde, građevine i sl. uređaji) preprekama koje sprječavaju ili znatno umanjuju mogućnost da tu površinu napusti divljač koja se u njemu uzgaja, štiti i lovi.

7. Uzgajalište divljači–lovište površine veće od 100 ha, a manje od 2.000 ha vlastitog zemljišta, ograđeno ogradom ili sličnom građevinom ili prirodnim preprekama koje sprječavaju da ne može napustiti tu površinu divljač koja se u njemu proizvodi za razmnožavanje i lov.

8. Lovnogospodarska osnova–planski akt kojim se detaljno uređuje gospodarenje određenom divljači i lovištem za određeno razdoblje u skladu s mogućnosti staništa te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja i prisutnosti zaštićenih vrsta.

9. Program uzgoja divljači–planski i privredni akt kojim se uređuju uzgoj, zaštita i korištenje divljači u uzgajalištima.

10. Program zaštite divljači–planski akt na osnovu kojeg se divljač štiti na površinama zemljišta na kojem se lovište ne smije ustanoviti.

11. Uzgojno područje–životni prostor određene vrste krupne divljači na kojem postoje optimalni stanišni i drugi uslovi potrebni za racionalno gospodarenje populacijom.

12. Naselje–stalna naseobina, bez obzira na veličinu, gdje je stepen izgrađenosti prostora takav da onemogućava prirodnu migraciju krupne divljači.

13. Lovac–osoba koja ima položeni lovački ispit i obavlja osnovne zadaće lova: uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova uz poštovanje lovačkih običaja i etike.

14. Lovna godina–razdoblje od 1. aprila tekuće godine do 31. marta naredne godine.

15. Lovna jedinica–100 ha lovnoproduktivne površine za pojedinu vrstu divljači.

2. UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA

Utvrđivanje LPP-a je prvi korak pri određivanju privrednog kapaciteta lovišta.

Pri tome se utvrđuje za koje vrste divljači postoje osnovni uslovi za njeno obitavanje i razmnožavanje te koja površina lovišta pruža potrebne uslove za potrajno gospodarenje određenom vrstom divljači.

Utvrđivanje LPP-a provodi se posebno za svaku privredno značajnu vrstu divljači.

LPP se određuje jednom u 10 godina, odnosno tokom izrade lovnogospodarske osnove i programa uzgoja divljači, izuzetno ako je došlo do značajnih promjena površine lovišta LPP se utvrđuje i kod revizije lovnogospodarske osnove i programa uzgoja divljači.

Stoga je potrebno dobro utvrditi i uskladiti stvarno stanje iskaza površina (katastar lovišta), odnosno utvrditi stvarnu zastupljenost pojedinih kultura (obrazac LGO-1), a ne na osnovu katastarskih podataka, pogotovo ako su zastarjeli.

O stvarnoj strukturi, njihovom udjelu i rasporedu u lovištu (strukturi vegetacije) zavisi njihovo učešće u LPP-u za pojedinu vrstu divljači.

Napomena: Stvarnu zastupljenost pojedinih kultura dužan je iskazati izrađivač lovnogospodarske osnove, odnosno programa uzgoja divljači.

Tablica za izračunavanje LPP-a

Jarebice kamenjarke	< 20	< 30	< 40	< 40	
Patke divlje	Obračunava se prema tipu i veličini vodenih površina (vidi u prilogu)				

Napomena: Zapuštene poljoprivredne površine suvislo obrasle grmljem i drvećem tretiraju se kao šuma i šumsko zemljište kod utvrđivanja LPP-a i boniteta.
Kod izračuna LPP-a za krupnu divljač ne uzimaju se sastojine I. dobnog razreda do starosti 10 godina (osim za divlju svinju) te sastojine u fazi oplodnih sječa.

3. ODREĐIVANJE BONITETNIH RAZREDA

Određivanje boniteta, odnosno vrijednosti ili kvalitete lovišta za određenu vrstu divljači predstavlja vrlo značajnu stručnu ocjenu uslova koje lovište pruža pojedinoj vrsti divljači o kojoj u najvećoj mjeri ovisi kapacitet lovišta.

Bonitira se samo LPP, s obzirom na to da divljač na njima ima sve potrebne uslove za obitavanje i razmnožavanje, odnosno zadovoljava sve osnovne elemente koji se ujedno i ocjenjuju kod bonitiranja.

Bonitiranje se provodi posebno za svaku pojedinu privredno značajnu vrstu divljači, koja obitava u lovištu ili se želi njome gospodariti u uslovima prirodnog uzgoja.

Dosadašnja praksa i stručni rad koristili su dva pristupa (metode) bonitiranja.

Po jednom se bonitiranje vrši za krupnu divljač a po drugome za sitnu divljač.

Kod bonitiranja za krupnu divljač postoji također više načina određivanja boniteta poput J. Brne, koji je za jelena bonitetne razrede vezao za nadmorsku visinu odnosno sastav vegetacije), od kojih se najviše koristi način određivanja boniteta na osnovu osnovnih čimbenika lovišta.

U ovoj Stručnoj podlozi preporučuje se klasična metoda u kojoj se ocjenjuju osnovni faktori lovišta te se nakon toga putem bodovnog raspona određuje bonitetni razred.

Kod krupne divljači potrebno je uskladiti bonitetne razrede na širem području ili zoni, kako bi se ujednačeno gospodarilo s populacijom krupne divljači na većem prostoru zbog većeg radijusa dnevne i sezonske migracije.

S obzirom na to da su pojedine ocjene i rasponi bodova različiti za svaku pojedinu vrstu krupne divljači, u prilogu su tablice s okvirnim ocjenama i rasponom bodova za pojedini bonitetni razred.

Kod divokoze su određena 3 bonitetna razreda, a kod ostale krupne divljači (osim medvjeda) 4 razreda.

Bonitiranje za krupnu divljač – raspon bodova za pojedine čimbenike

Vrsta divljači	Osnovni čimbenici lovišta				
	Hrana i voda	Vegetacija	Mir u lovištu	Tlo	Opšta prikladnost
Jelen obični	25 17 12 9	20 15 10 7	20 12 8	15 14 10 8	20 - - 8

Bonitetni razredi

Vrsta divljači	Raspon bodova po bonitetnim razredima			
	I	II	III	IV
Jelen obični	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Jelen lopatar	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Srna obična	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Svinja obična	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50
Divokoza		> 65	46 – 65	30 – 45
Muflon	> 75	61 – 75	51 – 60	40 – 50

Bonitiranje za sitnu divljač– raspon bodova za pojedine čimbenike

Osnovni faktor lovišta	Ocjena osnovnog čimbenika	Koeficijent vrijednosti	Zbroj bodova
Kvaliteta tla	1 – 5	4	4 – 20
Hrana i voda	1 – 5	5	5 – 25
Vegetacija	1 – 5	4	4 – 20
Mir u lovištu	1 – 5	2	2 – 10
Konfiguracija	1 – 5	1	1 – 5
Klimatski uslovi	1 – 5	2	2 – 10
Prikladnost lovišta	1 – 5	2	2 – 10
Ukupan zbroj bodova 20 – 100			

Bonitetni razredi

4. ODREĐIVANJE KAPACITETA I PRIRASTA
4.1. ODREĐIVANJE KAPACITETA I PRIRASTA U OTVORENIM LOVIŠTIMA

Tablica MF-a i prirasta za krupnu divljač

Vrsta divljači	Tip lovišta	Bonitet	I		II		III		IV	
		Ograničenja	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR
Medvjed	Iz Akcijskog plana									
Jelen obični	Nizinsko	Bez poplava	5 – 8	0,8	3 – 4	0,7	2	0,6	1	0,6
		Poplavna	5 – 8	0,6	3 – 4	0,5	2	0,4	1	0,4
	Brdsko	Bez kr. predatora	5 – 6	0,7	3 – 4	0,6	2	0,6	1	0,6
		Krupni predatori	4 – 6	0,6	3 – 4	0,5	2	0,4	1	0,4
	Gorsko	Krupni predatori			2 – 4	0,5	1 – 2	0,4	<1	0,4
Srna obična	Nizinsko	Bez poplava	10 – 16	1,0	8 – 10	0,9	5 – 7	0,8	2 – 4	0,6
		Poplavna	6 – 8	0,7	4 – 6	0,6	3 – 4	0,5	1 – 3	0,5
	Brdsko	Bez kr. predatora	8 – 10	0,8	6 – 8	0,7	4 – 6	0,6	2 – 4	0,5
		Krupni predatori	6 – 8	0,6	4 – 6	0,5	3 – 4	0,4	1 – 3	0,4
	Gorsko	Krupni predatori			3 – 5	0,5	2 – 3	0,4	1 – 2	0,4
	Mediteransko	Bez kr. predatora			4 – 6	0,7	3 – 4	0,6	1 – 3	0,6
		Krupni predatori			3 – 5	0,5	2 – 3	0,4	1 – 2	0,4
Svinja divlja	Nizinsko	Bez poplava	2 – 4	3,0	2 – 3	2,5	1 – 2	2,0	0,5	1,5
		Poplavna	2 – 4	2,5	2 – 3	2,0	1 – 2	1,0	0,5	1,0
	Brdsko	Bez kr. predatora	2 – 4	3,0	1,5 – 2,5	2,5	0,5-1,5	2,0	0,5	1,5
		Krupni predatori	2 – 3	1,5	1 – 2	1,5	0,5-1,5	1,0	0,5	1,0
	Gorsko	Krupni predatori					0,5-	1,0	0,5	0,5

Tablica MF-a i prirasta za sitnu divljač

Bonitet		I		II		III		IV		V	
Vrsta divljači	Tip lovišta	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR	MF	PR
Zec obični	Nizinsko	18	9	15	7	12	5	9	4	6	2
	Brdsko	15	7	12	5	9	4	6	2	3	1
	Mediteransko	18	10	15	7	9	4	6	2	3	1
Fazan	Nizinsko	4:20	20	3:15	15	2:10	10	2:8	8	1:4	4
	Brdsko	3:15	15	2:10	10	2:8	8	1:4	4		
	Mediteransko	3:15	15	2:10	10	2:8	8	1:4	4		
Trčka skvržulja	Nizinsko	24	24	18	18	14	10	10	7	6	4
	Brdsko	14	14	10	7	6	4				
	Mediteransko	18	18	14	10	10	7	6	4		
Jarebice kamenjarke	Nizinsko										
	Brdsko										
	Mediteransko	14	10	10	7	6	4	4	2		
Prepelice – opisno –	Nizinsko	20	50	16	32	12	18	8	8	4	2
	Brdsko										
	Mediteransko										
Patke divlje – opisno –	Nizinsko	Samo stanište pataka (vidi u prilogu)									
	Brdsko										
	Mediteransko										
Crna liska – opisno –	Nizinsko	Samo stanište crnih liski (vidi u prilogu)									
	Brdsko										
	Mediteransko										

Napomena:
– U tablicama MF-a i prirasta divljači prikazan je broj divljači na 100 ha (jedna lovna jedinica)
– U lovištima ustanovljenim na otocima (mediteranski tip) ne podržava se uzgoj divljih svinja.
– Kod gospodarenja sa više konkurentnih vrsta na istim površinama potrebno je uzeti u obzir faktor supstitucije.

UTVRĐIVANJE STANIŠTA DIVLJIH PATAKA

Obračunavanje LPP-a:

1. Svi veliki vodotoci rijeke širine preko 6 m su obale prirodne i obrasle raslinjem višim od 1 m, nisu betonirane ili obložene kamenjem te čije je zaobalje najmanje 10 m obraslo prirodnim raslinjem (šumom, grmljem, trskom i sl).

Tablica MF-a i prirasta za divlje patke

Na površinama pod br. ovog bonitiranja	Jedinica površine	Broj gnijezda	Prirast po gnijezdu	Napomena
1.	1 km vodotoka	4	2 kljuna	Ako su u proljeće prva gnijezda poplavljena prirast se umanjuje za 50 %.
2. i 3.	1 km kanala	6-8	2 kljuna	
4.	1 ha	4-5	2 kljuna	
5. i 6.	1 ha	6-8	2 kljuna	

Pod jedinicom površine kod širih vodotoka (redni broj 1.) podrazumijeva se samo jedna strana obale.
Broj parova pataka koje gnijezde utvrđuju se opažanjem u proljeće na jutarnjem i večernjem izlasku pataka na vodene površine ili na preletu te na drugi pogodan način.
Ukoliko na istim površinama gnijezde i crne liske, broj gnijezda u matičnom fondu umanjuje se za 50 %.

UTVRĐIVANJE STANIŠTA CRNE LISKE (Fulica atra L.)

Sve površine navedene u tačkama 4. i 5. Uputstva za bonitiranje divlje patke koje se mogu bonitirati za divlje patke, mogu se bonitirati i za crne liske, na isti način i pod istim uslovima.

MF i prirast utvrđuje se prema tablici MF-a i prirasta za divlje patke.

ŠLJUKE (Scolopax sp.) – s obzirom da ove vrste divljači povremeno obitavaju u našim lovištima (jesenski i proljetni prelet) mogu se loviti uz ograničenje odstrjela do 3 kljuna/lovac/dan, odnosno da ukupni odstrjel ne prelazi 4 kljuna/100 ha površine lovišta obrasle drvenastom vegetacijom.

PREPELICA PUĆPURA (Coturnix coturnix L.) – Prepelica pućpura prolaznica (koja se ne gnijezdi) može se loviti uz ograničenje odstrjela do 10 kljunova/lovac/dan, odnosno do 10 % utvrđenog brojnog stanja koje obitava u lovištu.

4. 2. ODREĐIVANJE KAPACITETA I PRIRASTA U OGRAĐENIM DIJELOVIMA LOVIŠTA I UZGAJALIŠTIMA

Tablica kapaciteta i prirasta za krupnu divljač

		Čiste i miješovite	Čiste i miješovite				

– Za ograđeni dio lovišta i uzgajališta krupne divljači treba planirati isključivo sastojine starosti od II. dobnog razreda do 2/3 ophodnje.

5. BIOLOŠKI MINIMUM

Ukoliko je brojnost neke vrste divljači na razini biološkog minimuma, obustavlja se daljnje izlučivanje te vrste iz lovišta, bez obzira da li je lovostajem zaštićena ili nezaštićena. Kod gospodarskih vrsta divljači biološki minimum je brojno stanje na razini 50 % propisanog matičnog fonda.

Kod ostalih vrsta divljači biološki minimum je najmanji broj jedinki neke vrste na 1.000 ha koji omogućava opstanak vrste u njenom prirodnom staništu.

Tablica biološkog minimuma za ostale vrste divljači

Vrsta divljači	Biološki minimum
Jazavac	3
Kuna bjelica	4
Kuna zlatica	4
Lasica mala	5
Puh veliki	50
Kunić divlji	50
Lisica	1
Čagalj	1
Tvor	3
Mungos	4
Vrana siva	5
Vrana gačac	5
Čavka zlogodnjača	5
Svraka	3
Šojka kreštelica	10

6. DODATNA OBRAZLOŽENJA

Utvrđivanje LPP-a, boniteta, kapaciteta i koeficijenta prirasta određuje se za glavne – gospodarski značajnije vrste divljači.

Hvala što ste naš pretplatnik. Koristite pogodnosti koje dobijate pretplatom.

O nama

Javno preduzeće Novinsko-izdavačka organizacija SLUŽBENI LIST BOSNE I HERCEGOVINE. Sva prava pridržana. 2014

Adresa

Džemala Bijedića 39/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Email: sllist@sllist.ba (mailto:sllist@sllist.ba)

Kontakti

Centrala
Tel: 033/722-030
Email (mailto:info@sllist.ba)
Uredništvo
Tel: 033/722-038

Prodaja
Tel: 033/722-079
Oglasni odjel Email (mailto:info@sllist.ba)
Tel: 033/722-049 i 033/722-050, Fax:

Email (mailto:urednistvo@sllist.ba)

Pravna služba

Tel: 033/722-051

Email (mailto:info@sllist.ba)

Računovodstvo

Tel: 033/722-045, Fax: 033/722-046

Email (mailto:racunovodstvo@sllist.ba)

Pretplata

Tel: 033/722-054

Email (mailto:pretplata@sllist.ba)

Ekspedit

Tel: 033/722-041

Email (mailto:info@sllist.ba)

033/722-074

Email (mailto:oglasi@sllist.ba)

Tehnički sekretar

Tel: 033/722-061, Fax: 033/722-064

Ured direktora

Tel: 033/722-061

Komercijala

Tel: 033/722-042

2014 © JP NIO Službeni list Bosne i Hercegovine. Sva Prava Pridržana.